

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Развод И Законна Раздяла](#) > [Germany](#)

Развод и законна раздяла

 Германия

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какви са условията за получаване на развод?

Съгласно член 1564, първо изречение от Гражданския кодекс (*Bürgerliches Gesetzbuch, BGB*) брак може да бъде прекратен чрез развод единствено със съдебно решение въз основа на молба, подадена от единия или от двамата съпрузи.

Бракът може да бъде прекратен, ако е настъпило разстройство на брака (член 1565, параграф 1, първо изречение от Гражданския кодекс). За разстройство на брака се говори, ако съпрузите вече не живеят заедно и не се очаква да възобновят съвместното съжителство (член 1565, параграф 1, второ изречение от Гражданския кодекс). В този случай става въпрос за състоянието на брака към конкретния момент и за прогнозата за бъдещето. Когато съпрузите все още не са живели разделени в продължение на една година, бракът може да бъде прекратен чрез развод само ако продължаването на брака би породило прекомерни трудности за ищеца по причини, свързани с другия съпруг (член 1565, параграф 2 от Гражданския кодекс). Законодателят е установил следните неоспорими предпоставки за разстройство на брака:

- Съпрузите вече живеят разделени от една година и двамата съпрузи подадат молба за развод или ответникът е съгласен с развода (член 1566, параграф 1 от Гражданския кодекс).
- Съпрузите вече живеят разделени от три години (член 1566, параграф 2 от Гражданския кодекс).

Съпрузите живеят разделени, ако те нямат общо домакинство и за единия от тях е установено, че не възнамерява да създаде такова домакинство, тъй като отказва съвместно съжителство (член 1567, параграф 1, първо изречение от Гражданския кодекс).

2 Какви са основанията за развод?

Единственото основание за развод, признато от германското право, е разстройството на брака. Няма възможност за развод по вина на единия от съпрузите.

3 Какви са правните последици от развода за:

3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

Разведен(а) съпруг(а) запазва името, използвано по време на брака (член 1355, параграф 5, първо изречение от Гражданския кодекс). Чрез подаване на декларация до регистъра на ражданията, починалите и браковете, всеки от съпрузите може отново да приеме рожденото си име или името, което е носил до определянето на името, използвано по време на брака, или да добави рожденото си име или името, което е носил към момента на определяне на името, което е носил по време на брака, преди или след брачното име (член 1355, параграф 5, второ изречение от Гражданския кодекс).

3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

3.2.1 Предоставяне на семейното жилище и на домакинските вещи:

По принцип съгласно член 1568а от Гражданския кодекс по отношение на съвместното жилище след развода се прилага следното: съпругът, който в по-голяма степен е зависим от използването на жилището може да поиска от другия съпруг да му преотстъпи жилището. Във връзка с това трябва да бъдат взети предвид висшите интереси на децата, живеещи в домакинството, и обстоятелствата на двамата съпрузи; прехвърлянето може обаче да следва принципа на справедливост и по други причини.

В случай на квартири под наем съпругът, на когото е предоставено жилището, се присъединява към наемното правоотношение, сключено от съпруга, задължен да преотстъпи жилището вместо него/нея, или продължава сам наемното правоотношение, сключено между двамата съпрузи (член 1568а, параграф 3 от Гражданския кодекс).

В случай на собствено жилище се прилага следното:

- ако само единият от съпрузите, самостоятелно или заедно с трета страна, е собственик на семейното жилище, другият съпруг има право да поиска да му бъде предоставено в изключителни случаи, по-специално ако това е необходимо, за да се избегне очевидна несправедливост (вж. член 1568а, параграф 2 от Гражданския кодекс).
- Ако жилището е съвместна собственост на съпрузите, се прилагат принципите, посочени в началото на член 1568а от Гражданския кодекс.

И в двата случая както съпругът, на когото е предоставено жилището, така и лицето, имащо право да сключи договор за наем, може да поиска да сключат договор за наем помежду си при обичайни за района условия.

Що се отнася до домакинските вещи, трябва да се прави разграничение между тези, които са съвместна собственост на съпрузите, и тези, които принадлежат само на единия от тях (лични вещи). Съгласно член 1568b от Гражданския кодекс съпругът, който в по-голяма степен е зависим от използването на съвместно притежаваните домакински вещи, може да поиска от другия съпруг да му ги преотстъпи или прехвърли домакинските вещи. Както в случая със съвместното жилище (член 1568а от Гражданския кодекс), трябва да се вземат предвид висшите интереси на децата, живеещи в домакинството, и обстоятелствата на съпрузите, като преотстъпването и прехвърлянето могат да следват от принципа на справедливост и по други причини.

Правните последици са, както следва:

- в случай на съвместно притежавани домакински вещи съпругът, който прехвърля собствеността върху домакинските вещи съгласно член 1568b, параграф 1 от Гражданския кодекс, може да поиска за това подходящо обезщетение (член 1568b, параграф 3 от Гражданския кодекс);
- другият съпруг няма претенции по отношение на домакинските вещи лична собственост само на единия съпруг.

3.2.2 Разпределение на придобитото по време на брака:

Съгласно германското законодателство съпрузите живеят в режим на имуществени отношения, ограничен до придобитото по време на брака, освен ако не се споразумеят за друго чрез брачен договор (член 1363, параграф 1 от Гражданския кодекс). Съответните активи на съпрузите не стават техни общи активи. Съгласно обаче член 1363, параграф 2, второ изречение от Гражданския кодекс, придобитото по време на брака се изравнява, ако режимът на имуществени отношения, ограничен до придобитото по време на брака, бъде прекратен.

В случай на развод придобитото по време на брака се изравнява съгласно членове 1373—1390 от Гражданския кодекс.

„Придобитото по време на брака“ означава сумата, с която крайното имущество на съпруга(съпругата) надвишава първоначалното имущество (член 1373 от Гражданския кодекс).

„Първоначални активи“ означава активите, които принадлежат на единия съпруг в началото на режима на имуществени отношения след приспадане на пасивите (член 1374, параграф 1 от Гражданския кодекс). Съгласно член 1374, параграф 2 от Гражданския кодекс това включва (след приспадане на пасивите) активите, които съпругът придобива след началото на режима на имуществени отношения и по време на брака, поради смърт или във връзка с бъдещо право на наследяване, чрез дарение или като аванс, доколкото при тези обстоятелства те не следва да се считат за доход („привилегирани първоначални активи“).

„Крайни активи“ означава активите, които принадлежат на единия съпруг в края на режима на имуществени отношения след приспадане на пасивите (член 1375, параграф 1 от Гражданския кодекс). При изчисляването на крайния размер на активите не се вземат предвид „нелоялните намаления на активите“. Това означава, че крайните активи са се увеличили с размера, с който са били намалени в резултат на такова нелоялно намаление на активите (член 1375, параграф 2 от Гражданския кодекс). Съответната референтна дата за изчисляване на крайното имущество е датата, на която молбата за развод става висяща в съда (член 1384 от Гражданския кодекс).

Съгласно член 1378, параграф 1 от Гражданския кодекс, ако придобитото по време на брака от единия съпруг надвишава придобитото от другия съпруг, тогава половината от излишъка се дължи на другия съпруг като изравнително вземане, чиято цел е да се изплати определена парична сума.

В изключителни случаи и по искане на кредитора, съдът по семейни въпроси може да разпреди отделни активи да бъдат прехвърлени на съпруга, който има право на изравняване (член 1383 от Гражданския кодекс). Това обаче е възможно само ако:

- е необходимо, за да се избегне очевидно неравенство за съпруга, имащ право на изравняване, и
- това може разумно да се очаква от лицето, длъжно да плати изравнителното искане.

Стойността на това прехвърлено имущество се приспада от иска за разпределение.

Разпоредбите на членове 1373—1390 от Гражданския кодекс относно изравняването на придобитото по време на брака не се прилагат, ако съпрузите са избрали в нотариална форма един от следните режими на имуществени отношения (член 1410 от Гражданския кодекс):

- разделяне на имущество (член 1414 от Гражданския кодекс),
- режим на универсална съпругеска имуществена общност (членове 1415—1518 от Гражданския кодекс),
- незадължителен режим на имуществени отношения, ограничен до придобитото по време на брака (член 1519 от Гражданския кодекс).

3.2.3 Последници за пенсиите на съпрузите

Пенсионни права, придобити от съпрузите по време на брака (например право на обезщетение от схемата за задължително пенсионно осигуряване, пенсионната схема за държавните служители, пенсионна схема, предлагана от професионална група, професионалната пенсионна схема или частни схеми за пенсии за осигурителен стаж и инвалидност), във всички случаи при развод се разпределят наполовина чрез компенсаторно разделяне на пенсионните права. Това гарантира, че и двамата съпрузи споделят поравно правата, придобити от тях по време на брака им, като всеки съпруг получава независими пенсионни права.

3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

3.3.1 Родителска отговорност

Ако родителите упражняват съвместно родителската отговорност, това се запазва и след развода. Освен в случаите, когато детето е изложено на риск, въпросът за родителската отговорност не се разглежда, нито съдът взима решение по него, освен ако единият от родителите е подал до съда по семейни въпроси молба за родителската отговорност или част от нея да бъде прехвърлена единствено на него. Такава молба трябва да бъде уважена, ако другият родител е съгласен, и детето, ако е навършило 14-годишна възраст, не възразява, или ако е вероятно отмяната на съвместното упражняване на родителска отговорност и прехвърлянето ѝ на подалия молбата родител да бъде във висшите интереси

на детето (вж. член 1671, параграф 1 от Гражданския кодекс).

Детето има право на лични отношения; И двамата родители имат право на личен контакт с детето и задължение в тази връзка (член 1684, параграф 1 от Гражданския кодекс). Немското законодателство обикновено приема, че е във висш интерес на детето да има лични отношения и с двамата родители. Това се прилага независимо от разпределението на родителската отговорност. Обикновено режимът на лични отношения се определя от съдилищата само след раздяла или развод, ако една от страните в производството подаде молба във връзка с това. Съдът обаче може да определи условията за лични отношения и *служебно*, ако това е необходимо по съображения, свързани с благополучието на детето.

3.3.2 Искове за издръжка

Родителите са задължени да издържат децата си (член 1601 от Гражданския кодекс). Децата имат право на издръжка, ако не са в състояние да се издържат сами (член 1602 от Гражданския кодекс). Задължението на родителите да изплащат издръжка зависи от тяхната платежоспособност (член 1603 от Гражданския кодекс). Задължението на родителите да изплащат издръжка за живеещите в домакинството деца, които са ненавършили пълнолетие или са на възраст под 21 години, се разбира обаче в по-широк контекст, т.е. по отношение на платежоспособността е от значение постижимият, а не само наличният доход (член 1603, параграф 2 от Гражданския кодекс). Поначало родителите трябва да плащат за децата си издръжка, която да е пропорционална на доходите на родителите и на общото им финансово положение. При все това родител, който се грижи за дете, изпълнява задължението си за осигуряване на издръжка, като по правило се грижи за отглеждането и възпитанието на детето (член 1606, параграф 3 от Гражданския кодекс). По принцип след развода на родителите единствено родителят, с когото детето не живее, дължи издръжка (член 1612а, параграф 1, първо изречение от Гражданския кодекс).

Издържката за детето покрива всички жизнено необходими потребности на детето, включително разходите за подходящо образование (член 1610 от Гражданския кодекс).

3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

След развода всеки от съпрузите трябва да се издържа сам (член 1569 от Гражданския кодекс). От съпрузите съответно се изисква да упражняват подходяща платена работа (член 1574, параграф 1 от Гражданския кодекс). Когато това е необходимо, те трябва да преминат обучение, допълнително обучение или преквалификация, за да получат подходяща платена работа, ако е вероятно да завършат успешно образованието си (член 1574, параграф 3 от Гражданския кодекс).

Разведени съпрузи имат обаче право на издръжка при следните обстоятелства:

- дотогава и доколкото от тях не може да се очаква да упражняват платена работа поради факта, че се грижат за дете, по отношение на което упражняват съвместно родителска отговорност (член 1570 от Гражданския кодекс), или поради болест, или други пречки или слабости на техните физически или умствени способности (член 1572 от Гражданския кодекс),
- дотогава и доколкото в определени моменти от тях повече не може да се очаква да упражняват платена работа поради тяхната възраст, по-специално към момента на развода, или прекратяване на полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на дете на съпрузите (член 1571 от Гражданския кодекс),
- дотогава и доколкото бившият (бившата) съпруг (съпруга) преминава обучение, допълнително обучение или преквалификация, за да компенсира пропуските в образованието си или неблагоприятни последици от брака; бившите съпрузи трябва да започнат обучението, допълнителното обучение или преквалификацията възможно най-скоро, за да получат подходяща платена работа, която ще им осигури средства за живот в дългосрочен план, както трябва да се очаква при успешно завършване на образованието им (член 1575 от Гражданския кодекс),
- дотогава и доколкото те не са в състояние да намерят подходяща платена работа след развода (член 1573, параграф 1 от Гражданския кодекс),
- дотогава и доколкото от тях не се очаква да упражняват подходяща платена работа поради други сериозни причини и би било явно неоснователно да им бъде отказана издръжка, като се вземат предвид интересите и на двамата съпрузи (член 1576 от Гражданския кодекс),
- доколкото доходите от подходящата платена работа не са достатъчни да покрият пълните

разходи по издръжката (член 1573, параграф 2 от Гражданския кодекс).

Размерът на издръжката се определя от условията на живот по време на брака и покрива разходите за подходящо здравно осигуряване и нуждата от грижи, а при определени обстоятелства — за старост и намалена платежоспособност (член 1578 от Гражданския кодекс). Ако съпругът, който е задължен да плаща издръжка, не е в състояние да го прави, като се основава на своите доходи и финансово положение, и като се вземат предвид неговите задължения да изплаща издръжка на страната, която има право на нея, без това да застрашава неговата собствена подходяща по размер издръжка, той трябва да плаща издръжка само до степен, която се счита за разумна, като се вземат предвид нуждите и способността за реализиране на доходи, както и финансовото положение на бившите съпрузи (член 1581, първо изречение от Гражданския кодекс). Във всеки случай, нуждите на съпруга(съпругата), който(която) е задължен(задължена) да предоставя издръжка, трябва да бъдат запазени, като тези нужди се основават на условията на живот по време на брака.

Издръжката може да бъде намалена и/или ограничена във времето, когато продължаването на плащането по иск за издръжка без ограничение би било несправедливо (член 1578b от Гражданския кодекс). Възможността за намаляване/ограничаване във времето съгласно член 1578b от Гражданския кодекс се отнася по-специално за членове 1570—1573 на Гражданския кодекс, където според член 1570 от Гражданския кодекс, съображенията за справедливост, необходими за удължаване на издръжката за полагане на грижи след третия рожден ден на детето поради причини, свързани с детето или родителите, представляват специален режим на ограничаване във времето.

Съгласно член 1578b от Гражданския кодекс при оценката трябва да се вземат предвид интересите на дете на съпрузите, което е поверено на съпруга, имащ право на издръжка за отглеждане и възпитание. Освен това трябва да се обърне внимание доколко причинените от брака неблагоприятни последици са възникнали по отношение на възможността съпругът да се грижи за собствената си издръжка. Неблагоприятните последици са налице, ако доходите на съпруга, който има право на издръжка, са пониски, отколкото биха били, без да е сключил брак. Съгласно член 1578b, параграф 1, трето изречение от Гражданския кодекс такива неблагоприятни последици могат да възникнат в резултат по-специално на грижата за децата и на организацията на управлението на домакинството и платената работа. Когато се оценяват причинените от брака неблагоприятни последици, за цялостната оценката трябва да бъдат взети предвид всички обстоятелства за всеки конкретен случай, включително продължителността на брака.

4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

Ако желае, всеки от съпрузите може да живее отделно, без това да е свързано с особени формалности. В членове 1361—1361b от Гражданския кодекс се съдържат разпоредбите, засягащи продължителността на раздялата (вж. въпрос 6).

5 Какви са условията за законна раздяла?

Съпрузите трябва да живеят разделени. Съпрузите живеят разделени, ако те нямат общо домакинство и за единия от тях е установено, че не възнамерява да създаде такова домакинство, тъй като отказва съвместно съжителство. Режимът на имуществени отношения престава да съществува, и ако съпрузите живеят разделени в рамките на семейното жилище (член 1567, параграф 1 от Гражданския кодекс).

6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Ако съпрузите живеят разделени или ако единият от тях възнамерява да живее отделно, той може да поиска от другия съпруг да преотстъпи семейното жилище или част от него единствено за негова употреба, при условие че това е необходимо с цел да се избегне особена несправедливост (член 1361b от Гражданския кодекс). Ако получилият искането съпруг незаконно и умишлено причини на другия съпруг физическа вреда, увреждане на здравето или загуба на свобода, или незаконно заплашва с такава вреда или загуба, или отправя заплахи срещу живота на другия съпруг, съвместното жилище по принцип се предоставя за еднолично ползване.

Разпределението на домакинските вещи може да бъде регулирано и когато съпрузите живеят разделено

(член 1361a от Гражданския кодекс). Всеки от съпрузите може да изисква от другия да му даде домакинските вещи, които му принадлежат. Той обаче трябва да позволи на другия съпруг да ги използва, ако се нуждае от тях, за да поддържа своето отделно ново домакинство, и това прехвърляне е справедливо при конкретните обстоятелства (например предаването на пералнята на този съпруг, с когото живеят децата). Домакинските вещи, които са съвместна собственост на съпрузите, се разпределят между тях в съответствие с принципите на справедливост. Освен ако съпрузите не са се споразумели за друго, собствеността върху домакинските вещи не се засяга от това.

Освен това, независимо че съпрузите живеят разделени, единият съпруг може да поиска от другия издръжка, която да е съобразена със стандарта на живот и доходите и имотното състояние на съпрузите, в съответствие с член 1361 от Гражданския кодекс. Изплащането на издръжка при раздяла е резултат от брачна солидарност и цели да осигури съпрузите да не бъдат в нужда в резултат на раздялата. Това също така дава възможност на съпрузите да подновят брачния си живот, независимо от икономическите ограничения. Поради това, че съпрузите са все още отговорни един за друг в сравнително голяма степен, съществуват само ограничени изисквания за икономическа самостоятелност и задължението да се издържат сами. Съпруг, който живее отделно, има право на издръжка, ако не е в състояние да задоволява нуждите си от своите доходи и имуществото.

7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

В Германия няма „обявяване на недействителността на брака“ съгласно германското брачно право.

Съгласно обаче член 1303, второ изречение от Гражданския кодекс, не е възможно да бъде сключен брак с лице, което все още не е навършило 16 години. В такива случаи съдът по семейни въпроси може да определи недействителността на брака.

Бракът може да бъде унищожен и със съдебно решение въз основа на подадена молба (член 1313 и следващите от Гражданския кодекс).

На практика производствата, насочени към унищожаване на брак или към обявяване на брака за недействителен, са рядкост.

8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Основанията за унищожаване на брак са нарушения на правото или опорочено съгласие за брака. В член 1314 от Гражданския кодекс е предоставен подробен списък.

9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Бракът се счита за прекратен, когато съответното решение стане окончателно и задължително (член 1313, второ изречение от Гражданския кодекс). Последиците от унищожаването на брака са само отчасти продиктувани от разпоредбите относно развода (в случаите, посочени в член 1318 от Гражданския кодекс).

10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способности за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

В случай на развод родителите имат право да получат консултации в рамките на услугите за деца и младежи от службите за младежта (*Jugendamt*). Консултациите имат за цел да помогнат на родители, които са разделени или разведени, да създадат условия за упражняване на техните родителски отговорности по начин, който е насочен към висшите интереси на детето или на младежа. При изготвянето на план за предоставяне на основани на консенсус родителски грижи родителите получават помощ със съответното участие на въпросното дете или младеж. Базата данни на всички центрове за консултации се намира на адрес <https://www.dajeb.de/>. Освен това разрешаването на конфликти и постигането на споразумение по взаимно съгласие е възможно да стане и с помощта на медиация. Повече информация относно семейната медиация може да бъде намерена на адрес <https://www.bafm-mediation.de/>.

11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Съгласно германското право има само прекратяване на брака (развод), унищожаване на брака или установяване на наличието или липсата на брак между съответните лица (член 121 от Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*)).

При брачни дела молбата обикновено трябва да се подаде в отделите по семейно право на местните съдилища (съдилища по семейни дела) (член 23b от Закона за конституцията на съдилищата (*Gerichtsverfassungsgesetz*), член 111, параграф 1 и член 121 от Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства). Географската компетентност се основава на член 122 от настоящия Закон. Представителството от адвокат е задължително за съпрузите (член 114 от Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства).

12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Лице, чието лично и финансово положение е такова, че няма възможност да си позволи разходите по провеждане на производство, или което може да заплати само част от разходите, или да ги изплати само на вноски, може да подаде молба за правна помощ за производство пред съдилищата по семейни въпроси. Уважаването на молбата зависи от това планираният съдебен иск или защита да има достатъчно перспективи за успех и да не е злонамерен(а). Това гарантира, че лицата, които не разполагат с големи финансови възможности, също имат достъп до съдилищата. В зависимост от наличните доходи или активи правната помощ покрива напълно или частично дела на страната от съдебните разноски. Разходите за процесуално представителство се поемат, ако съдът назначи адвокат. Допълнителна информация можете да намерите в брошурата относно правната помощ и консултации „*Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe*“ на уебстраницата на Федералното министерство на правосъдието <https://www.bmj.de/>.

13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Срещу решение за развод или унищожаване на брак може да бъде подадена жалба съгласно член 58 и следв. от Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства. По жалбата се произнася по-висшестоящият регионален съд (*Oberlandesgericht*). Представителството от адвокат е винаги задължително.

14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

По отношение на решения, постановени в съдебни производства, образувани преди 1 август 2022 г., се прилага следното:

в Германия такова решение (освен ако не е постановено в Дания) се признава автоматично съгласно Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. (Регламент „Брюксел IIa“), т.е. без отделно производство за признаване на решението. Регламент „Брюксел IIa“ обикновено изисква производството за развод, законна раздяла, унищожаване или обявяване на нищожност на брака да е било образувано след 1 март 2001 г. (за изключенията от това правило вж. член 64 от Регламент „Брюксел IIa“). Дори по отношение на по-старите дела се прилага предимно предшественикът на посочения регламент, т.е.

Регламент „Брюксел II“.

Постановените в Дания решения обикновено все още изискват отделни производства за признаване съгласно член 107 от Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства.

По отношение на решения, постановени в съдебни производства, образувани на или след 1 август 2022 г., се прилага следното:

В Германия такова решение (освен ако не е постановено в Дания) се признава автоматично съгласно Регламент (ЕО) № 2019/1111 на Съвета от 25 ноември 2019 г. (Регламент „Брюксел IIб“), т.е. без отделно производство за признаване на решението.

Следва да се отбележи, че съгласно Регламента Брюксел IIб, автентичните актове, които са официално съставени или вписани, и споразуменията, регистрирани на или след 1 август 2022 г. по въпроси, свързани с развод и законна раздяла, които имат правно обвързваща сила в първоначалната държава членка, също се признават автоматично.

15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

По отношение на решения, постановени в съдебни производства, образувани преди 1 август 2022 г., се прилага следното:

Когато се прилага Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г., съдът, който е компетентен да разгледа молбата за непризнаване на такова решение, обикновено е местният съд (съдът по семейни въпроси), подчинен на териториалната компетентност на по-висшестоящия регионален съд, в чийто съдебен район:

- е обичайното местопребиваване на ответника, или
- когато не се прилага такава подсъдност, съществува явен интерес от такова определяне или е налице нужда от полагане на грижи,
- или в противен случай — съдът по семейни въпроси в Панков.

Изключение се прилага в Долна Саксония, където компетентността за районите на всичките три по-висшестоящи регионални съдилища съгласно тези критерии е предоставена централно на местния съд на Целе.

Прилагат се процесуалните изисквания на разпоредбите на Закона за международното семейно право в редакцията, приложима към 31 юли 2022 г., във връзка с разпоредбите на Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства и Гражданския процесуален кодекс.

Следва да се отбележи, че същата процедура по принцип се прилага и за молби за непризнаване на официално съставен или вписан автентичен акт или за непризнаване на регистрирано споразумение по дела, свързани с развод и законна раздяла.

По отношение на решения, постановени в съдебни производства, образувани на или след 1 август 2022 г., се прилага следното:

когато се прилага Регламент (ЕО) № 2019/1111 на Съвета от 25 ноември 2019 г., съдът, който е компетентен да разгледа молбата за непризнаване на такова решение, обикновено е местният съд (съдът по семейни въпроси), подчинен на териториалната компетентност на по-висшестоящия регионален съд, в чийто съдебен район:

- ответникът има обичайно местопребиваване към момента на образуване на производството, или
- когато не се прилага такава подсъдност, съществува явен интерес от такова определяне или

- нужда от полагане на грижи,
• или в противен случай — съдът по семейни въпроси в Панков.

Изключение се прилага в Долна Саксония, където компетентността за районите на всичките три по-висшестоящи регионални съдилища съгласно тези критерии е предоставена централно на местния съд на Целе.

Прилагат се процесуалните изисквания на разпоредбите на Закона за международното семейно право във връзка с разпоредбите на Закона за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства.

16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

В Германия, както и понастоящем в още 16 държави — членки на Европейския съюз, приложимото право при развод, в ситуации, при които има стълкновение на закони, се определя съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета от 20 декември 2010 г. относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла (Регламент „Рим III“). Така определеното съгласно Регламент „Рим III“ право се прилага независимо от това дали е право на участваща държава членка.

Тази уебстраница е част от [Вашата Европа](#).

Ще се радваме да получим Вашите [отзиви](#) относно полезността на предоставената услуга.

■ Последна актуализация: 26/01/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.